

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Klima- og miljødepartementet
Olje- og energidepartementet
Norges vassdrags- og energidirektorat

Lillehammer, 14. november 2018

Flom og skredsikring i Gudbrandsdal

I de senere år har Gudbrandsdalen vært utsatt for en rekke store og ødeleggende flommer. De to største etter flommen i 1995 kom bare med to års mellomrom i 2011 og 2013. I tillegg har dalen de siste fem årene også opplevd flere ødeleggende flommer i mindre sidevasdrag med påfølgende jordskredfare som igjen skyldes en økning av kraftigere og mer intensiv lokal nedbør. Gudbrandsdalen har i så måte til fulle fått merke konsekvensene av et klima i endring. Ødelagt infrastruktur som hindrer eller hemmer alle former for kommunikasjon, evakuering fra hjem og usikkerheten om hvorvidt man kan flytte hjem igjen, skaper utrygghet og en merbelastning hos de rammede og ellers i lokalsamfunnet i tillegg til det selve hendelsen gjør.

I høst har Gudbrandsdalen på nytt opplev å bli rammet. Først av storm som satt ut viktig EKOM-infrastruktur og som gjorde at flere lokalsamfunn mistet muligheten til elektronisk kommunikasjon. Så kom flommen i Ottaelva. En flom som skyldes kombinasjon av værphenomen man normalt ikke opplever. Skjåk som er en av Norges mest nedbørfattige område, ble i oktober sterkt rammet pga. høy temperatur, massiv snøsmelting tett etterfulgt av store nedbørmengder. Om lag 50 husstander og andre typer eiendommer ble berørt. Spesielt hardt rammet ble miljøbedriften Glasopor AS som mistet ca. 20.000 kubikkmeter med glasopor til Ottaelva. Kostnadene for opprydding i etterkant av hendelsen vil være vanskelig for bedriften alene å bære uten at den må legges ned, noe som innebærer bortfall av 13 viktige arbeidsplasser.

Befolkningen i Gudbrandsdalen er vant å leve med naturfarene, men opplever nå at eksisterende bebyggelse og infrastruktur utsettes for belastninger og farer man knapt kunne forestille seg for noen tiår siden. Mye kan imidlertid gjøres gjennom forebyggende sikringsarbeid og slik trygge folks hverdag. Det er derfor nødvendig at flom- og skredforebygging får økt prioritet.

NVEs liste over nødvendige sikringstiltak på mer enn 5 millioner er nå på samlet 2,5 milliarder kroner og nye behov kommer til som følge av bedre faresonekartlegging. For å få gjort noe med dette har NVE nå to år på rad, lagt fram forslag til en årlig ekstrasatsing på kr. 200 millioner kroner i en 10 års periode. NVE begrunner sitt forslag med at en økt fremdrift i gjennomføring av sikringstiltak for særlig utsatt bebygde områder vil ha stor samfunnsmessig nytte gjennom redusert fare for tap av menneskeliv og skader på bebyggelse og infrastruktur. Det gis kun bistand til tiltak som har positiv nytte i forhold til kostnader. NVE anslår selv at gitt at framtidige tiltak har samme nytteverdi som tiltak som allerede er gjennomført (fra 1,5 til 8 med et snitt på 3), vil en satsing på 200 mill. kroner gi en samfunnsøkonomisk nytte i snitt på om lag 600 mill. kroner. Forebygging lønner seg og er den best kostnadseffektive måte å møte klimautfordringene på.

Kommunesektoren er helt eller delvis avskåret fra viktige forsikrings- og finansieringsordninger ved naturskade på kommunal infrastruktur og er derfor avhengig av at det bevilges skjønnsmidler i støtte

ved istandsetting. Når skjønnsmidler innvilges, gis det kun deltilskudd på grunnlag av kostnadene som går til å få anlegget tilbake til opprinnelig standard. Finansieringsordninger for å få gjennomført nødvendige standardhevinger for å tilpasse oss til klimaendringer, finns ikke. Å forvente at kommunesektoren alene, og innenfor dagens rammer, skal påta seg ansvaret for konsekvensene av den globale oppvarmingen, er både urealistisk og en farlig avsporing.

Vi er enig med KS når det pekes på behovet for bedre finansieringsordninger for å løfte det forebyggende sikringsarbeidet, og bedre forsikringsordninger for å håndtere og fordele belastningen med store utgifter for enkeltkommuner og fylkeskommuner når skader oppstår. Det er også behov for bedre og mer helhetlig finansielle mekanismer for å kunne få råd til å gjennomføre nødvendig oppgradering av infrastruktur samtidig med gjenoppretting av skade. Det er derfor helt nødvendig at regjeringen sammen med kommunesektoren, snarest starter arbeidet med å få utredet en egen forsikrings- og finansieringsordning for kommunal infrastruktur ved naturskade slik det er foreslått av landsstyret i KS.

Gudbrandsdalstinget ber regjeringen om å:

1. Øke innsatsen for å forsere arbeidet med flom- og skredforebyggende tiltak gjennom NVE med minst 200 millioner kroner årlig utover dagens nivå.
2. Sammen med kommunesektoren å utrede og etablere en finansierings- og forsikringsordning basert på solidarprinsippet for sikring og gjenoppretting av kommunal infrastruktur ved naturskade.

På vegne av Gudbrandsdalstinget som består av kommunene kommunene Dovre, Gausdal, Lesja, Lillehammer, Lom, Nord-Fron, Ringebu, Sel, Skjåk, Sør-Fron, Vågå, Øyer og Oppland fylkeskommune

Brit Kramprud Lundgård

Leder av Gudbrandsdalstinget

Sekretariatet for Gudbrandsdalstinget

Ved Hanne Mari Nyhus

Tlf.: +47 61 05 05 00

Mobil.: +47 482 45 683

E-post: hanne.mari.nyhus@lillehammer.kommune.no

www.gudbrandsdalstinget.no

